

ЗМІСТ

Частина перша. ЛАВАНДОВА ХИЖА	9
Частина друга. ВАЙТЧЕПЕЛЬСЬКІ НОЧІ	45
Частина третя. КРИВАВІ СЛІДИ	95
Частина четверта. НЕСПОКІЙ	163
Частина п'ята. ТЕМНІ ГЛИБИНИ	225
Частина шоста. ОБЛИЧЧЯ В ТЕМРЯВІ	293
Брловник	339

1

Як на мене, лише наприкінці нашої роботи в «Лавандовій хижі», коли ми в цьому клятому пансіоні боролися за свої життя, я помітила, що агенція «Локвуд і К^о» вперше за час свого існування працювала злагоджено. І хоча це враження було вкрай нетривале, моя пам'ять закарбувала кожную подробицю цієї пригоди, кожную дорогоцінну мить, коли ми діяли як справжня команда.

Так, кожную подробицю. Як Ентоні Локвуд у пальті, що куриться димом, шалено махає руками, намагаючись вилізти крізь відчинене вікно. Як Джордж Кабінс, ухопившись однією рукою за драбину, висить на ній і хилитається, наче велетенська груша під вітром. І як я, Люсі Карлайл, уся в синцях, крові й павутинні, відчайдушно стрибаю й скачу, ухиляючись від примарних щупалець...

Зрозуміло, що звучить це все не дуже почесно. Щиро кажучи, без Джорджевих скавулінь можна було б цілком обійтись. Та головне, що ми тоді виплутались з украй безнадійної ситуації, та ще й обернули її собі на користь.

Хочете дізнатись, як саме? Зараз я вам розповім.

Повернімося на шість годин раніше. Ми тоді стояли на ганку й дзвонили в двері. Надворі було вологе, дощове листопадове надвечір'я. Морок густішав, а гострі дахи будівель старого Вайтчепела чорніли на тлі важких хмар. Дощ цяткував наші пальта й виблискував на клинках рапір. Церковні дзигари щойно вибили четверту годину.

— Усі готові? — запитав Локвуд. — Пам'ятайте: ми розпитуємо їх, а тим часом придивляємось до того, що відбувається на психологічному рівні. Якщо натрапимо на сліди вбивства чи схованих трупів, не показуймо цього. Просто чемно попрощаймося і ходімо викликати поліцію.

— Чудово, — погодилась я.

Джордж, що саме порався зі своїм робочим поясом, теж кивнув.

— *Марний план!* — долинув хрипкий шепіт просто з-за мого вуха. — *Кажу вам: спочатку пришпильте їх, а тоді вже розпитуйте! Це єдине розумне рішення...*

Я штовхнула ліктем рюкзак:

— *Замовкни!*

— *Я думав, тобі хочеться спитати в мене поради...*

— Твоя робота — спостерігати, а не пантеличити нас своїми дурницями. Ану, цить!

Отже, ми далі чекали на ганку. Пансіон «Лавандова хижа» — вузька триповерхова споруда з терасою — здавався похмурим і ветхим, як і більшість будинків цієї частини Східного Лондона. У нетиньковані стіни пов'їдався кіпоть, за шибками видніли скручені тонкі фіранки. На горішніх поверхах усі вікна були темні, проте в передпокої горіло світло, а посередині дверей, за потрісканим скляним віконцем, стирчала позовкла табличка: «Є вільні місця».

Локвуд притулився до віконця, прикриваючи очі долонею в рукавичці.

— Хтось принаймні є вдома, — зауважив він. — Там, у дальньому кінці передпокою, ніби стоять двоє.

Він знову натиснув кнопку дзвінка — по вухах неначе різонуло бритвою. Потім стукнув по дверях молоточком. Ніхто не вийшов.

— Прокинуться вони коли-небудь чи ні? — буркнув Джордж. — Не хочу вас лякати, але по той бік вулиці повзе щось біле...

Він мав рацію. У сутінках чітко виднілась якась бліда примара. Вона повільно пливла над тротуаром, у затінку будівель, наближаючись до нас.

Локвуд стенив плечима, навіть не обернувшись:

— Дурниці. Мабуть, випрана сорочка на мотузі висить. Для всякої погані ще надто рання година.

Ми з Джорджем презирнулись. Пізно восени день з ніччю так мало відрізняються між собою, що привиди з'являються мало не відразу після заходу сонця. Правду кажучи, ми й самі, йдучи сюди від метро, бачили на Вайтчепел-Гай-Роуд невеличку Тінь — чорну хмаринку, що самотньо крутилася на узбіччі в потоках вітру від останніх автомобілів, якими городяни поспішали додому. Тож «усяка погань» давно вже повилізала, й Локвуд про це чудово знав.

— Коли це ти бачив у випраних сорочок голови й ноги, хай навіть тоненькі? — запитав Джордж. Він зняв свої окуляри, витер їх насухо й знову начепив на носа. — Скажи йому хоч ти, Люсі! Мене він ніколи не слухає!

— Так, Локвуде, ходімо, — підхопила я. — Не можна ж отак стояти тут цілу ніч. Краще побережимося, а то цей привид нас іще зачепить.

Локвуд усміхнувся:

— Нікуди ми не підемо. Наші приятелі в передпокої повинні обізватись. Інакше таким чином вони визнають свою провину. Зараз, напевно, підійдуть до дверей і запросять нас. Повірте мені. Нема чого хвилюватися.

Дивний цей Локвуд: ти віриш йому навіть тоді, коли він плете отакі несосвітєнні дурниці. Для цього досить просто поглянути на нього. Зараз він стояв на ганку в своєму довгому пальті й вузькому чорному костюмі, легковажно тримаючи

одну руку на ефесі рапіри. Світло з передпокою виблискувало на його худому, блідому обличчі й відбивалося в чорних усмічених очах, які дивилися просто на мене. Локвуд був яскравим втіленням упевненості й безжурності. Саме таким мені й хотілося запам'ятати його назавжди: позаду й попереду — страхи, а він стоїть між ними, спокійний і сміливий.

Наш із Джорджем вигляд був не такий ефектний, однак цілком діловий: темний одяг, темне взуття. Джордж навіть заправив свою сорочку в штани. За спинами в усіх нас були рюкзаки й важкі шкіряні робочі торбини — старі, вицвілі, поцятковані від опіків ектоплазми.

Сторонній спостерігач, упізнавши в нас співробітників психологічної агенції, відразу припустив би, що в цих торбинах повно соляних бомб, лаванди, залізних стружок, срібних печаток, ланцюгів та іншого знаряддя нашої праці. І то була б чистісінька правда — в усьому, крім одного: в своєму рюкзаку я несла ще й склянку з черепом усередині.

Ми чекали. Вітер похмуро вив між будинками. Залізні амулети, підвішені на мотузках над нашими головами, крутилися, брязкотіли й клацали, наче відьомські зуби. Білий привид над вулицею плив просто на нас. Я щільніше застібнула куртку й притулилася до стіни будинку.

— Це Примара, — долинув з мого рюкзака ледь чутний шепіт. — Вона помітила вас, і до того ж вона голодна. Ця Примара, здається, вже накинута оком на Джорджа...

— Локвуде! — почала я. — Нам справді пора...

Проте Локвуд уже позадкував від дверей.

— Аж ніяк, — відповів він. — Що я тобі казав? Ось вони!

За віконцем з'явилися тіні. Брязнув ланцюжок, і двері широко прочинились.

На порозі стояли чоловік і жінка.

Можливо, це були вбивці, та нам не хотілося сполохати їх. Тож ми якнайласкавіше всміхнулись їм.

Пансіон «Лавандова хижа» привернув нашу увагу ще два тижні тому. Вайтчепельська поліція розслідувала тоді випадки таємничого зникнення людей — здебільшого робітників із сусідніх лондонських доків, хоча траплялись між ними й комівожери, — саме в цьому районі. З'ясувалося, що дехто зі зниклих зупинявся перед тим у скромному пансіоні під назвою «Лавандова хижа», на Кеннон-Лейн. Поліція приходила до пансіону, розмовляла з його власниками — подружжям Еванс — і навіть оглядала будинок. Проте не знайшла нічого.

Але то були дорослі, що не вміють заглядати в минуле. Не можуть виявляти психологічні сліди, що залишилися по давніх злочинах. Для цього їм потрібна допомога підлітків-агентів. Вийшло так, що наша агенція «Локвуд і К^о» саме тоді багато працювала в Іст-Енді, а наше успішне завершення справи Спайтелфілдського Привида-Крикуна зробило нас по-справжньому популярними в цьому районі. Тому ми, звичайно, погодились відвідати пансіон подружжя Еванс.

І ось ми були на місці.

Заздалегідь підозрюючи власників «Лавандової хижи», я сподівалась побачити якихось моторошних лиходіїв з кіно, проте насправді вони скидалися радше на пару підстаркуватих сов, які сидять поруч на гілці. Обоє — низенькі, гладкенькі, сиві, з круглими обличчями й сонними очима, що моргали на нас із-за великих окулярів. Убрання Евансів було важке і якесь старомодне. Вони стояли, щільно тулячись одне до одного, й загороджували собою прохід. За їхніми спинами я помітила запилюжену люстру на стелі й вицвілі шпалери. Більше нічого мені не було видно.

— Пан і пані Еванс? — злегка вклонився Локвуд. — Добридень. Я — Ентоні Локвуд з агенції «Локвуд і К^о». Я телефонував вам. А це — мої помічники, Люсі Карлайл та Джордж Кабінс.

Господарі вирячилися на нас. Якусь мить ніхто не озивався ані словом, ніби розуміючи, що в долі п'ятьох осіб, які стоять зараз у дверях, настає вирішальний момент.

— Прошу! Чого ви хочете? — промовив нарешті пан Еванс. Я не знаю, скільки йому було років — для мене кожна особа за тридцять уже стара, — але цей дідуган, здається, вже стояв однією ногою в могилі. Над його лисим черепом стриміли два прилизані пасма волосся, а навколо очей перепліталися зморшки. Він спантеличено моргав, далі туплячись у нас.

— Як я вже повідомляв вам телефоном, ми хочемо поговорити з вами про одного з ваших колишніх гостей, пана Бентона, — пояснив Локвуд. — За офіційним запитом щодо пропалих осіб. Ви дозволите нам увійти?

— Скоро зовсім смеркне, — мовила господиня.

— Це не забере багато часу, — Локвуд якнайлагідніше всміхнувся. Я теж підтримала його бадьорою усмішкою. Тільки Джордж не приєднався до нас, він був надто заклопотаний і схвильований блідою Примарою, що досі пливла над вулицею.

Пан Еванс кивнув і тихенько побокував.

— Звичайно, тільки швидше, будь ласка, — мовив він. — Уже пізно. Невдовзі повилізають вони.

Він був застарий для того, щоб помітити Примару, яка саме перетинала дорогу, наближаючись до нас. Про неї ми вирішили взагалі не згадувати. Ми знову всміхнулись, уклонились і так швидко, як це тільки можна зробити не штовхаючись, подались за пані Еванс усередину. Сам пан Еванс увійшов останнім і міцно зачинив за собою вхідні двері, відгородивши нас від вечора, привида й дощу.

Господарі провели нас довгим передпокоем до вітальні, де в каміні, облицьованому керамічною плиткою, мерехтіло полум'я. Вітальня була звичайнісінька: кремові шпалери «під деревину», вичовганий брунатний килим, ряди декоративних тарілочок на полицях і поганенькі олеографії в огидних позолочених рямцях. Кілька недоладно розставлених крісел —

незграбних і незручних навіть із першого погляду, — радіоприймач, бар із напоями й невеличкий телевізор. Біля дальньої стіни стояв здоровенний дерев'яний буфет із чашками, склянками, пляшечками з підливою та іншим начинням для сніданку. Поряд із буфетом я помітила два складані пластикові столики зі стільчиками. Виходило, що в цій вітальні гості і спілкувались, і відпочивали, і їли.

Зараз, одначе, тут не було нікого, крім нас і господарів.

Ми поставили свої торбини на підлогу. Джордж знову протер окуляри, Локвуд пригладив долонею змокле волосся. Пан і пані Еванс продовжували роздивлятися нас, стоячи серед кімнати. Тепер вони ще більше скидались на сов: шиї — короткі, плечі — округлі. На господареві був обвислий светр, на господині — темна вовняна сукня. Подружжя досі щільно тулилось одне до одного: я несподівано подумала, що хоч зовні вони й підстаркуваті, та їхні тіла під безформним одягом можуть виявитися нівроку дужими.

Сідати вони нас не запрошували — мабуть, і справді сподівалися здихатись нас якнайшвидше.

— Ви кажете, його звали Бенсон? — перепитав пан Еванс.

— Бентон.

— Він нещодавно зупинявся у вас, — пояснила я. — Три тижні тому. Ви це підтвердили телефоном. Це один із тих зниклих, які...

— Так, так. Ми вже розмовляли про нього з поліцією. Зараз покажу вам, якщо хочете, гостьову книгу, — щось бурмочучи собі під ніс, старий попрямував до буфета. Його дружина нерухомо стояла на місці, далі оглядаючи нас. Нарешті господар повернувся з книгою, розкрив її й подав Локвудові. — Ось тут ви знайдете його ім'я.

— Дякую.

Поки Локвуд удавав, що старанно вивчає сторінки, я взялася до справжньої роботи. Прислухалася до будинку. Все було тихо — звичайно ж, у психологічному сенсі. Я не вловила нічого, крім приглушеного голосу, що линув з мого рюкзака на підлозі: